

Kruno Prijatelj

BILJEŠKA O KNJIZI DR. P. ROSSIJA O MARJANU
(Petar Rossi, *Marjan*, Matica hrvatska, Split, 1995.)

UDK: 908.497.5 Split

Ugledni splitski liječnik, zdravstveni, kulturni i športski radnik dr. Petar Rossi izdao je nedavno drugo prošireno izdanje svoje knjige o Marjanu. Još od najmlađih godina zaljubljenik u ovaj jedinstveni brežuljak koji je bio i ostao jedan od simbola grada Splita, P. Rossi već je svojom prvom knjigom bio pobudio zasluženu pažnju. U ovoj je drugoj upotpunio prvu obradivši temu mnogo iscrpnije i dopunivši je novim podacima i dokumentima te obogatio rad kvalitetnim fotografijama (snimke u boji, stare razglednice, fotografija snimljena iz savezničkog zrakoplova godine 1944.), geološkom kartom i opširnijom literaturom. S obzirom na karakter našeg časopisa želio bih osobito naglasiti značenje publikacije s povijesnog i umjetničkog gledišta, ne miomilazeći zanimljive opise i naglašavanje marjanskih motiva u književnosti (Kavanjin, Botić, Cettineo, Ivanišević i dr.), glazbi (Hatze, Bersa, Tijardović, Gotovac) i likovnoj umjetnosti (Vidović, Uvodić, Miše, a rado bih dodao i, za mene najljepšu slikarsku interpretaciju Marjana, ulje "Marjan kroz masline" Marina Tartaglie u Galeriji umjetnina u Splitu).

Rossi prati Marjan od prethistorije i antike preko srednjega vijeka do najnovijeg doba. Upozorio bih spominjanje imena Marjana kroz stoljeća (Marulianus, Mons Kyrieelison, Murnanus, Seranda ... do Merian i Marjan) i posebno opis niza crkvice na brežuljku i njegovim obroncima, od predromanike do baroka (Sv. Juraj, Sv. Nikola, Sv. Jere, Betlem, Gospe od Sedam Žalosti, Sv. Mande itd.). U vezi s crkvicom sv. Jere nužna je pozornost posvećena reljefu velikog dalmatinskog zaštitnika koji je izradio Andrija Aleši, obližnjoj pustinjačkoj spilji i utvrdi splitske plemićke obitelji Karepić. U kontekstu Marjana Rossi opisuje i povijesne spomenike te kulturne i znanstvene institucije u njegovu širem okviru (crkva sv. Stjepana "de Pinis" i groblje Sustipan, kuća pjesnika i političara Ante Tresića Pavičića, Galerija Meštrović i njegov Kaštelet na mjestu nekad utvrđenog imanja obitelji Capogrosso - Kavanjin, Oceanografski institut, Prirodoslovni muzej itd.).

Proširena Rossijeva knjiga vrijedan je prilog iskrenog ljubitelja i dobrog poznavatelja za upoznavanje voljenog Marjana, s analizom njegovih mnogostrukih aspekata pa njezino izdavanje valja toplo pozdraviti.